

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átveve:	
Egész évre	6 frt — kr.
Negyedévre	1 > 50 >
Helyben nuzhoz nuzdva:	
Egész évre	8 frt — kr.
Negyedévre	2 frt — kr.
Vidékre postán szállítva:	
Egész évre	10 frt — kr.
Negyedévre	2 > 50 >

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik mindennap, a hétfői és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Apacza-utca 3. sz.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 4 kr.

NAGYVÁRAD, augusztus 12.

A kath. egyetek országos kongresszusa.

Még csak néhány nap választ el bennünket azoktól a lelkes ünnepektől, a melyeket a hazánkban levő összes katolikus egyetek a millennium alkalmából a hazánkat egy évezreden át fentartó katolicizmus mellett rendeznek.

Semmi kétségünk a felől, hogy ez a manifesztáció fényes lesz! Szent László városa legalább mindent elkövet, hogy multjához képest impozánsan legyen képviselve. Lelkes elnökének, Palotay Lászlónak, ennek az ideális gondolkodású férfinak vezetése alatt, úgy tudjuk a nagyváradai kath. kör harmincz tag által képviselteti magát ezen a kongresszuson.

Ez a körülmény kapcsolatban azzal a ténynyel, hogy a nagygyűlés élén a magyar püspöki kar áll és a szervező bizottság éjjel-nappal lázasan dolgozik a siker érdekében, reményt nyújt arra nézve, hogy a kongresszus a kath. öntudatnak és önértéknek fényes megnyilatkozása lesz.

A kath. néptanítók nagygyűlése után most a kath. egyetek országos kongresszusa és nyomban utána a kath. hittanároké, — önkénytelenül fölmerül a kérdés, *valjon jogos és méltányos-e a katolicizmus mellett ennyi tüntetés a millenniumi esztendőben?*

Magunk vetjük fel a kérdést és óhajtjuk elbírálni, nehogy a haza ünnepén is felekezeli szűkkeblűségről vádoltassunk.

Ha van intézmény, testület vagy val-

lós-felekezet, mely az egy ezredéves fennmaradás érdeméből magának részt követelhet, úgy az a magyar kath. egyház. Ott állott annak bölcsőjénél, bevezette az európai nemzet-családok közé, elkísérte a századok folyamán, osztozott vele jó- és balsorban, úgy hogy a kettő történelme elválaszthatlanul össze van nőve; — méltó hát, hogy most, midőn a haza ünnepet ül, abból kivegy a maga jogos részét a nemzet-fentartó katolicizmus.

Az ezredéves mult a miénk katolikusoké, mert a magyar állam katolikusnak készült és kath. is volt egészen a legujabb időkig.

A kath. egyház egyik szentje vetette meg államformáját, neve »Mária országa« volt, államvallása a katolikus volt. Ez hatotta át összes társadalmi intézményeit: az iskolát, családot, a jog- és igazságszolgáltatást, a közigazgatást, a tudományokat, szépművészeteket, az ipart és kereskedelmet; — szóval állami éltünk minden fázisát.

Kath. volt az államvallásunk, amelynek védelmére királyaink esküt tettek, s amelynek ellenei a királyság viseléséből kizárattak.

Kath. volt a közoktatásunk, és pedig a mohácsi nemzeti nagy katasztrófaig kizárólag, azóta, és még ma is tulnyomólag; s minthogy a családok alkotó elemei ezekből a kath. iskolákból kerültek ki, a kath. szellemet magokba sziván, *kath. volt a családi életünk is.*

Kath. volt jog- és igazságszolgáltatásunk. Hazánk első törvényei — Verböczy szerint — a kath. egyház kánonjából vétettek. Az országgyűléseket Nagy-

boldogasszony napján tartották. Törvényeinket a Sz. Háromság egy Isten nevében adták ki.

Kath. volt közigazgatásunk, mert »államférfiaink, törvényhozóink, bíránk, hadvezéreink a kath. anyák térdein, a kath. iskolák padjain szivták magokka a tudományos műveltséggel együtt a haza és a szabadságszeretetet.

Kath. szellemük voltak tudományaink és szépművészetek. Egyháziak őrizték azokat a fegyverek zöreje közepe, egyháziak terjesztették és művelték a béke napjaiban. Ők emeltek nekik lakokat, ők állottak, vegyük bár azoknak tetszés szerint bármely szakát, élükön a multban és allanak javarészben a legujabb időkig. Tanuságot tesz erről ezredéves kiállításunk történelmi pavillonjainak szemlélete.

A katolicizmusnak tehát van joga részt kivánni magának az ezredéves magyar haza örömmünnepeiből; van joga e hazával együtt ünnepeltetni magát; van joga emlékezetbe idézni, hogy mit köszönhet neki ez a haza.

De nem csak joga van hozzá, hanem méltányos is ezt tennie ma, midőn a nemzetfentartó katolicizmus e hazának legmostohább gyermeke. Ma, midőn ez a haza az egyévezredes multért hála fejében egyenlővé tette Krisztus vallását a Talmud vallásával; ma midőn a kilencszázados hü kalauzolásért polgáriházasságot, zsidó receptziót és felekezetnélküliséget hozott neki millenniumi ajándékul

Joggal ünnepel hát a magyar katolicizmus, mert az ezeréves mult a miénk!

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

A képviselő úr beszél.*)

— Karczolat. —

Irtá: Kincs István.

A képviselő úr beszél . . .

Tudom, előre félnek, hogy az országházban talán. Valaki közbe szól, a képviselő úr letromfolja, hanem azután hopp! elvész a fonál, mint a sok baba között a gyerek — a tuloldalal nevetnek, az új-ágitók kíváncsian hegyezik a fülöket, még egy párszor hallatszik: — Tisztelt ház! említettem, hogy a legszen-
tebb meggyőződés szerint . . . tisztelt ház —

A képviselő úr idegesen kapkod. Fölnyalabolja minden írását, de abból sehogyan ki nem okosul. A háta mögött azt sugják neki: — A javaslatot elvetem.

Mentő gondolat! De mégis bántja, hogy más fejből sült ki a kitünő idea. Magáévá teszi, mert ő a jót ott veszi, a hol találja, hanem csak azért is átgyurja a maga esze járásához. Így tesz most is. Büszkén hordozza körül tekintetét s önértékesen minden szót hangsúlyozva fejezi be szónoklatát: — Tehát a mondott okoknál s a fölhozott argumentumoknál fogva a szönyegen levő

javaslatához semmi szín alatt hozzá nem járulhatok.

Pár gyenge éljen. A tuloldalal összesugnak, a gonyos mosoly még mindig ott ragad a szájuk táján. Pedig a képviselő úr meg van elégedve magával. Neki semmi oka szégyenkezésre — a választói szégyenkeznek helyette.

Hm! csakhogy nem így megy ám minálunk. Nálunk csak épen rossz szokás az, hogy a képviselőházban még beszélnek, hiszen mindössze is csak negyven öten meszesztorku honatya találattik, ki a haza érdekét nap nap után a száján hordozza.

A többi javarész azt a kitünő elvet vallja, hogy többet tenni, mint beszélni a hazáért. S tesznek is.

Az egyik a megválasztatása után a béresek közé megy veszekedni, a második világkörüli utazásra készül, a harmadik valami kaszinóban csinálja a csöndest, a negyedik meg elvből kerül a házat, mert az is régi dolog, hogy sok szónak biz sok az alja. Ha a miniszterelnöknek szüksége lesz rá, bizonyos hogy telegrafál neki ugvis. Akkor azután pedig muszáj menni, ha csak azt nem akarja, hogy fucses legyen a kerület. Fölmegy a szavazásra: egy szavába kerül mindössze, de annak a voksnak oroszlanrésze van a törvény megszületésében. A király szentesítése távolról sem olyan fontos, mint a mameluk képviselő megnyilatkozása a szavazásnál. Ha ő nincs, akkor

hát folt se válik a törvényjavaslatból: úgy agyoncsépele az ellenzék.

Szóval hát képviselőnek lenni igen szép mesterség nagy Magyarországon. Töri is magát utána boldog boldogtalan. Falun, ha rég nem láttál embert, eredj bort fejteni, fél óra mulva teli lesz a pinczéd mindennemű bajszas és nem bajszas ábrázatokkal; az országban meg, ha tudni akarod hány kaputos ember szereti a maga hazáját lelkesen és igazán, várd be a képviselő választást: A vonatok dupla mozdonyokkal repitük olyankor szét Budapestről a képviselőjelöltség után zarándokló honfiakat a világ négy tája felé.

Valamennyi megy verni a mellét a választók nagyobb gyönyörűségére s hozzájuk beszél szépen, magasztosan, lelkesen, hogy attól a sok igérettől nemesak a tisztelt választók feje szédül bele, hanem még az akác is minduntalan megrázza lombos koronáját ott a falusi koresma udvarán.

Pár mámi összedugja a fejét.

— Ez aztán beszéd! Ilyet hát nem eszik mindennap a miniszter se — kezdi az egyik.

— Ugy ám, lelkem, bizony hogy követnek született — folytatja a másik — érti a maga mesterségét.

— Megszapulja az ország dolgait, hogy makula piszok se marad rajta — teszi hozzá a harmadik.

És a képviselő-jelölt tovább beszél . . .

*) L. lapunk jul. 31-dik 178-dik számának tárczáját.

Ezeknek az ünnepeknek programjába, úgy olvastuk, fel van véve az is, hogy a kongresszus tagjai a szentistváni körmeneten testületileg részt vesznek. Ha majd magunk előtt látjuk a szent Jobbot, a magyar kath. egyház e megbecsülhetetlen nemzeti ereklyéjét, a mely nekünk hazát szerzett és megmutatta az ösvényt, a melyen haladva megérhettük az ezredéves örömnepet, ott annál a sz. Jobbnál tegyünk a tíz millió magyar katolikus nevében egy nagy és erős fogadást, tegyük azt a fogadást, hogy katolikusok akarunk maradni a jövőben is, soká, nagyon soká, mindig, míg e haza él. Magyarok és katolikusok! mert ez az a keltős alap, a vallás és fajszeretel, a melyen megértük az ezredévet, s a melyet pajkos gyermek módjára kirugva magunk alól, mi magunk leszünk nemzetünk sirásói, — ha a jelek nem csalnak, előbb, mint gondolnók! . . . ○

A néppárti gyűlések.

Csodálni való türelem lakozik a mi katolikus népünkben: néhány száz, sőt ötven-hatvan fölbérelt s fölpálinkázott emberrel a zsidó-liberálisok néhány ezer néppárti választó által látogatott népgyűlést képes szolgabírói vezetés alatt szétrobbantni. Így történt ez immár negyedik vasárnap, legutóbb Lovász Patonán.

Ebben azonban oly jelenséget kell látnunk, mely nagy jövőt biztosít a néppártnak. A nyugodt öntudat és alkotmányos érzület oly méltóságos módon jut kifejezésre a turbulens bérenczek erőszakoskodásával szemben, mely a szabadságszerető és jogtisztelő magyar nemzet rokonszenvét s tiszteletét biztosítja számára.

Hová jutna az ország, ha az izgága s rakoncátlan elemek felülkerekednének? Néhány száz ily emberrel minden alkotmányos jog gyakorlását meg lehetne hiusítani és az egész nemzetet terrorizálni, ha ugyan hagyná magát.

Tegyük föl, hogy néppártiak zavarnák meg úgy a zsidó-liberálisok gyűléseit. Vajjon akkor is oly kedvtelenséggel vennék ezek a zavargó elemek kihágásait, mint most?

beszél tovább szünet nélkül s egyik szentenciája szebb mint a másik, még a zsendár is nekihevülve szorongatja a puskatust mellette annak a szép beszédnek a hatása alatt. A főszolgabíró minden mondat végén rágyújt egy éljenre, egyik ajak a másiknak adja, a nemzeti színtű zászlók lobogni kezdenek s ha a Duna Tisza valahol közelben talál folydogálni, még az is morogni kezd annak az egetverő dörgedelmes éljennek a hallatára.

Ha ezt az embert Pestre küldik, akkor hiszen agyonbeszéli a budapesti országos vásárt minden zsidajával együtt.

Pedig be csöndes ember válik belőle, nem bánt senkit, csak őt ne bántsa senki.

Hanem azért a magyar képviselő mégis beszél. Mondtam már, ne tessék félni, nem az ország háza. Háládatlan dolog az nagyon. Ott nem lesik a zsidó borától kipirult arcok mézes-mázos ajakának minden egyes megnyilatkozását, ott nem suttog andalító nótákat a friss falusi szellő a képviselő úr feje fölé boruló fák árnyas lombkoronája között. Dörgő éljenek helyett pisszegés és »eláll« kiáltások felkelnek minden mondatára. Még olyan is akad, ki utána minden szavába még belekötni se restell . . . a képviselő urnak ott nem terem palmaág.

Az okos ember ott csak az »igen« és »nem« re szorítkozik. Majd eljő még az idő, mikor az ő tisztelt választóit meglátogatja, majd elmondja nekik, mi nyomja a szívet lelkét, azok legalább meghallgatják — és igazat adnak neki.

Sokat lehetne erről írni, de mi ezúttal annyit kívánunk kijelenteni, hogy biznak a magyar nemzet közvéleményének alkotmányos érületében, és meg vagyunk győződve, hogy a visszahatás nem fog elmaradni.

Az obstrukció.

A nemzeti párt után vasárnap Ugron Gábor is bejelentette a liberális kormányra az obstrukciót, még pedig ugyanegy kérdésre, a kiegyezés parlamenti tárgyalására nézve.

Ezzel újból létrejött a fegyverbarátság a nemzeti párt és a függetlenségi anyapárt között.

Ugron Gábor egyébiránt Búd-Szent-Mihályon, hol Ónody Géza országgyűlési képviselő beszámolóját tartotta, hosszabb beszédet mondott a jelenlegi politikai helyzetéről.

Kijelentette első sorban, hogy megfontolandónak tartja, vajjon ne kényszerítse-e a függetlenségi párt a kormányt a képviselőház feloszlására, hogy így a nép nyilatkozhaték a kiegyezés kérdésében a választásoknál. Ha tudná, — folytatta Ugron a hallgatóság zajos tetszése között — hogy a nép felébred, nem hinne az ámitásnak, hízégsnek és egy pár rongyos forintért nem engedné magát eltántorítani, akkor végnapjaihoz hozná közelebb a mostani képviselőházat. — Az általános választói jog kérdésével foglalkozott ezután Ugron, majd áttért az egyházpolitikára, melyre nézve az egyéni szabadság érvényesülését kívánja. Végül nagy lelkesedéssel fogadott beszédében felhívta a közönséget, hogy legyen részen a választásoknál. Várady Károly és Ónody Géza szóltak még, mire a képviselők Tisza-Lökre vonultak hosszú kocsisorral. Itt Ugron Gábor kijelentette, hogy pártja nem foglal állást a másik körhöz tartozó függetlenségi ellen, sőt arra kéri a választókat, hogy támogassák őket s ő is — ugymond — arra szólítja fel a másik klubhoz tartozókat, hogy ne egymást üssék, hanem rohanjunk a közjogi alapon álló közös ellenség ellen. Ugron beszédét itt is nagy tetszés kísérte.

1001-dik polgári házasságjogi határozat.

Azt senki sem mondhatja, hogy a polgári házasság Perczel Dezső belügyminiszter legfőbb felügyelete alatt meddő volna: gombamódra szaporodnak a rendeletek.

Még egy éve sincs, hogy a külföldről hozott csemetét hazai talajba ültették s folyton folyvást kell támogatni, nehogy a legelső szél feldöntse.

Egész halmaz új rendeletet adott ki már

A viczispán megmozdítja a szolgabírákat, ezek kirendelik a jegyzőket, valamenyen pedig együttvéve kontraktust kötnek a kocsmárossal pár jófajta hektoliter erejéig. Fizetni majd csak valaki megfizeti; hiszen kormánypárti képviselő tartja a beszámolóját: jótáll azért az egész ország a maga minden ingó és ingatlan marháival.

A hivatalos hirodó a vezércikk homlokán öreg bőttel hozza, hogy tudtára adatik mindeneknek, kiket illet, miszerint a mi hön szeretett képviselőnk beszélni fog. Jertek hát polgártársak! Jertek minél többen, minél tömegesebben. Tegyük széppé, magasztossá a kerület ünnepét.

— És a kortesok lerázzák a padláson heverő zászlókról a port, a hátukra fektetik a rudját s hangos kurjantással gyűjtik a tisztelt választókat. Kiki megeszi elüljáróban a maga kirendelt porcióját, borral öblögetik le torokukról az út porát s tomboló nyugtalansággal várnak a képviselő úr megérkezésére.

Végre fölhangzik az »éljen«; hosszú kocsisor vedlik ki az út porából. Az elsőből leszáll az ünnepelel férfiú. A szolgabíró karját nyújtja neki s az emelvényhez vezeti, mely fölé ákáczkoronából épített az Uristen sátrat.

A képviselő úr itt már elemében érzi magát. Fialat erővel szokik föl a lépcsőkön, melyen meghajtja magát választói előtt, szóba vágja magát és . . .

No igen és a képviselő úr beszélni kezd.

a belügyminiszter. Kiteinek belőlük egész kis könyvtár.

Ezeknek sora ujabban a következő »elvi jelentőségű« határozatokkal szaporodott:

Kimondta a belügyminiszter, hogy 1) az a külföldi, a ki magyar állampolgárral Magyarországon kívül akar házasságot kötni, nem tartozik Magyarországon való kihirdetése végett külföldi bizonyítvánnyal igazolni azt, hogy házassága hazájának törvényei szerint akadályba nem ütközik; — 2) a házasságnak kihirdetés alóli felmentés céljából kiállított és házassági akadály hiányát tanusítani hivatott nyilatkozatát az a lelkész is hitelesítheti, a ki előtt a házasság Magyarországon kívül a házasságot megkötni kívánják; és 3.) hogy szabályszerűen lezárt és aláírt anyakönyvi bejegyzésben előforduló bárminemű szabálytalanság helyrehozatala csak bírói rendeletre történhetik. Ha a bejegyzésben nincs kitüntetve, hogy a bejelentő a törvény mely szakasza alapján volt kötelezve a bejelentés megtételére, ezen hiány pótlása végett a kiigazítási eljárás megindítandó. Egyes lényegtelenebb szabálytalanságok esetében, ha ezek egyáltalában nem érintik a bejegyzés hitelességét, a kiigazítási eljárás megindításától el lehet tekinteni.

A czár utazása.

A czár és neje az eddigi intézkedések szerint augusztus 24-én, a krasnojelszeli hadgyakorlatok befejezése után indulnak el külföldi utjokra s november elsején, III. Sándor czár halálának évfordulóján térnek vissza Pétervárra. A czári pár először a bécsi udvart fogja meglátogatni. Innét Németországba, Dániába, Angolországba, Franciaországba s végül Hessenbe mennek. A czárt emez utjában Lobanov herceg, külügyminiszter fogja kísérni.

Bécsi hír szerint az orosz czári pár augusztus 27-én délelőtt tíz órakor érkezik oda és mindössze két napot fog ott tölteni. Az ünnepek, melyeket a bécsiek a czári pár tiszteletére rendezni fognak, fényesebbek lesznek, mint a milyenekben annak idején Vilmos császár részesült. Különösen a schmelzi katonai parádé lesz szokatlanul fényes. A bécsi helyőrségen kívül, a melyhez csak két lovas ezred tartozik, négy dragonyos ezred is részt fog benne venni. Háromezer ló számára kellett istállókról gondoskodni és a közönség úgy oldotta meg ezt a nehéz kérdést, hogy a magánistállókat a kormány rendelkezésére bocsájtotta. A király személyesen fogja vezényelni a 11-ik dragonyos ezredet, a mely az ő nevét viseli, a czár pedig maga fogja királyunk előtt elvezetni a 2-ik gyalogezredet, melynek ő az ezredese és tulajdonosa.

A czár utazásáról az összes világlapok cikkeznek.

A berlini V o s s Z t g. azt a kérdést veti föl, vajjon a czár Berlin érintése nélkül fog-e Bécsből Párisba utazni. Hogyha Berlint el fogja kerülni, úgy ezt, bármily kevésse jelenti is Németország lealacsonyítását, Franciaországban mégis így fogják magyarázgatni. A szeptember 5-iki boroszlói császári parádében mindazáltal részt fog venni a Sándor gárde ezred és a 2. sz. dragonyosezred, melynek a czár tulajdonosa.

A londoni Times írja: Könnyű dolog az orosz czár párisi látogatásának nagyobb jelentőséget tulajdonítani, mint azt megilleti. Miklós czár látogatása Ausztria-Magyarországban, Németországban és Angliában bizonyítja, hogy párisi látogatása összhangban áll a többi hatalmakkal szemben követett barátságos politikájával. A czár boroszlói tartózkodása visszatarthatná a francziákat attól, hogy túlzott reményeket fűzzenek Franciaország látogatásához.

A néppárti nagygyűlés Kőszegen.

— Külön tudósítónk jelentése. —

A megáradt folyóként hömpölygő néppárt már két helyen törte keresztül Vas megyében a kétségbeesetten kapkodó liberális sánczait. Vasvárott elsöpörte a hatalmában elbizakodott s a kenyér kötelével a kormány szegényfájához

kötött hivatalnoksereget meztelenre vetkeztetvén Molnárffy főszolgabíró a maga népszerűségéből. No de szegény maga se tehet róla; a medve se jószántából tánczol, hanem mert a gazdája ránczígálja az orránál fogva. S a főszolgabírónak Vas megyében egy Károlyi alispán s egy Reiszig főispán dudolja a tam-tamot.

S ezek az urak azért a törvény őrei, hogy megyéjükben eltiporjanak minden jogot, igazságot. Ujabb szép példával szolgál a Kőszegre folyó hó 9-ikére összehitt néppárti nagygyűlés.

Alig hogy a gyűlést összehívó plakátok a falakon megjelentek, páni félelem fogta el nyomban az ellentábort. Futni láttuk a városban a mandátumát féltő Szájbely Gyula országgyűlési képviselőt, a főispán a maga titkárát küldte ki s a városban négy öt magát liberálisnak csufoló fráter a gyámoltalan polgármester és a városkapitány részvéte mellett tanácskozással gyűlt össze, hogyan lehetne a népet a maga törvényadta gyűlésezési jogától megfosztani.

Nos és megfosztották, arcátlan módon megfosztották. Még a liberálisnak is, ha volt becsületérzése, arcába kergette a vért az a kvalifikálhatlan eljárás, hogy éppen vasárnap, éppen akkor, mikor ezernyi ember már várta a szónokok bevonulását, kézbesitenek Major Jánosnak a Kőszeg-vidéki néppárt elnökének egy alispáni végzést, mely szerint a gyűlés bejelentési forma hiba miatt s mert a gyűlés békés lefolyására nézve egyesek vagyonukkal jót nem állottak — a nép jólétét szíven viselő drágalátos alispán indítatva érzi magát a gyűlést főszozlátani.

Leirhatlan az elkeseredés, melyet ez a cinikus leirat a nép soraiban előidézett. Egy pár arczon gunyos mosoly, ezeken meg kételkedő megdöbbenés volt olvasható. »Tehát így bánunk velünk az urak, — hallatszott uton-utfélen — azok, kik még ma reggel kidüllesztett mellet hirdetik kifüggesztett szeny plakátaikon: »Hallottátok ti valaha, hogy a papság és a papsággal trafikáló főurak valaha a nép barátai lettek volna?« Alávalóság! gyalázat!

Valaki elkiáltja magát:

— Föl a szónokok elé!

S a nép tódulva siet a város végére a Gyöngyös folyó vashidjához, mert ez oldalon kellett a Szombathely felől kocsin jövő vendég-szónokoknak jönniök.

Major János a Kőszeg vidéki néppárt említett elnöke kocsiján sietett az érkezők elé, a kocsisort maga nyitotta meg s hogy a bandériumos menet a hidhoz ért szünni nem akaró:

— Éljen Eszterházy Ferencz! Éljen a néppárt! — fogadta őket.

Itt a kocsikról leszállott mindenki s Major János szívélyes szavakkal üdvözölte a nemes gróft, mint a néppárt egyik zászlóvivőjét s önzetlen előharcosát, megemlítve egyuttal, hogy fáj neki, a miért a ma oly szépnek ígérkező gyűlést a hatalmi erőszak megakadályozta.

Gróf Eszterházy röviden, de velősen felelt: német és magyar nyelven biztosította a körülállókat, hogy a néppárt zászlaját megtéphetik, de kezéből kicsavarni nem fogják soha. Lelkes éljenzés volt a válasz. Mindenki fölült a kocsijára, a zenekar rázendített egy marsra s az egész ut diadalmenethez volt hasonló egészen be a templomtérig. Az éljeneket egyik ajk a másiknak adta s még akkor sem akartak szünni, mikor a gróf Marsovszky nagybirtoke, Zelenyák, Révész Bálint stb. Major János vendégserető házában asztalhoz ültek.

A nép bár oszlásra szólították föl, nagyobb rész kitarított. Csak most vonult be Nagy Ignác és Kermán Rezső vezetése mellett Rohonc vidékéről vagy négyszáz ember

hatalmas kocsisorral, ugyancsak most került meg a szomszédos Sopronmegyének néppárti zöme, valamint Vas megye német és magyar vidékeinek lelkes lakossága.

Az előkelő vendégek is gyűlni kezdtek.

Soraikban látjuk Oerren bárót, Stegmüller Károly pápai praelatust, Illés Ferencz kanonokot, Szabó Károly igazgatót stb.

Pontban két órakor megindult Major János, hogy főtéren a tribün körül szorongó sokaságnak hivatalos alakban tudomására hozza a gyűlés főszozlátását. Ötödfélezernyi lehetett a tömeg, mely minden kapacitálás dacára kitarított s zugó »le vele!« kiáltásokkal fogadta az alispánnak, illetve a város kapitánynak szónok által ecsetelt perfid eljárását.

Major fölmutatta a megkeresést, melyben a gyűlés megtarthatását jelenti, aláírva a városkapitány, rajta a pecsétje s e két szó: »tudomásul veszem.« S most fogja magát az alispán s egyszerűen beszűnteti a gyűlést. Dörgő »abzug«-volt a válasz. Szónok most már a népet oszlásra szólítja föl éltetve a királyt, hazát és a néppártot.

A hallgatóság tombolt haragjában s a liberálisok meglehetnek róla győződve, hogy erőszakoskodásaikkal csak szaporították egygyel a néppárt győzelmeit — mert ilyen népet nem lehet már mint a birkákat pár liter borral a választási urna elé hajtani.

Nagyvárad város közügyei.

Nagyvárad közvilágítása.

— Gáz vagy villany? —

Közvilágításunk hogy milyen szegényes, azt nem csak mi tudjuk, akiknek naponta van alkalmunk tapasztalni, hanem feltűnő különösen azoknak az idegeneknek, akiket sorsuk a Fő-utca körzetéből távolabbra visz.

A gázvilágításunk, leszámítva itt-ott egy kis kezelési hibát, elég jó. A mellék utcák petroleum lámpái azonban kopacséltre való világítást adnak. Valósággal kidobott pénz, amit ezekre költ a város.

És ezt már kezdik belátni a városházán is és módzatokról gondoskodnak, hogy miként lehetne ezen a türethetetlen állapoton segíteni.

Tegnap a városházán tanácskozott a közvilágítás ügyében a szépészeti és közlekedési szakbizottság s mind jobban kifejezésre jutott az az óhaj, hogy a gáz helyett a villanyvilágítás hozassék be, mert csak ezzel lehet az egész városra kiterjedő közvilágítást létesíteni. Pedig, mint a főmérnök hangsúlyozta is, a mellék utcák lakói is egyforma adófizetők, azokról is köteles a város gondoskodni.

Az ülésen jelen voltak a meghívottakkal: Dús László elnök, Ragány János, Busch Dávid, Szűts Dezső, továbbá Várad Mór, a gázgyár képviselője és Kappel György gázfelügyelő.

Először Ragány János, aki a kérdést felvetette, szólott. Fejtegette a közvilágosítás kiterjesztésének szükségét, továbbá ezzel kapcsolatban a gázgyárakkal fennálló szerződés némi megváltoztatását. Indítványozza, hogy előzetesen készítse el a főmérnök annak a térképét, a hol jelenleg van berendezve a gázvilágítás, azután a város azon részét, ahol még nincs gázvilágítás, két körzetre, zónára ossza fel, hogy így tiszta képét láthassuk közvilágításunknak. Ezt aztán tárgyalhatná a bizottság s ennek eredményét nyilatkozattételre kiadják a gázgyárnak.

V á r a d i Mór is azt óhajta, hogy világosan fejezze ki a város, hogy mit akar s aztán a gázgyár megteszi az észrevételt.

B u s c h Dávid az egész város közvilágítását akarja feltétlenül. Igaz, hogy ez rengeteg pénzbe kerülne, mert az egész csőhálózatot újra kellene lefektetni s a gyárat megnagyob-

bitani. Azt hiszi, sokkal ezélszerűbb volna, ha a gázgyár pl. villany világítást rendezne be a város külső részén, a hol a sodronyvezeték sokkal olcsóbb volna. Tanulmányozzák, esetleg szakértő kiküldése által, ugy a gáz, mint a villany világítást.

K a p p e l György szintén amellet szól, hogy az egész városra teresszessék ki a közvilágítás. Szerinte legezélszerűbb lenne, ha villanytelepet létesítenénk, a mely ellátná az egész várost világítással, azonkívül villamvasutat létesítenénk általa és magánosok bevezethetnének iparmotorok hajtására a villanyt.

V á r a d i Mór lehetetlennek tartja, hogy a gázvilágítás az egész városra kiterjeszessék. Állapítsa meg a város, hogy mit óhaj; akkor a gázgyár nem zárkozik el attól sem, hogy a külső részekre villanyvilágítást rendez be.

A bizottság kimondta, hogy felkéri a főmérnököt, mutassa ki, jeienlég hol van gázvilágítás; a többi részt pedig két zónára ossza be. Ezt majd tárgyalni fogják s ahhoz képest nyilatkozattételre hívják fel a gázgyárt.

Ezzel az ülés véget ért.

A törvényhatóság közgyűlése.

Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága holnap, csütörtökön délután tartja közgyűlését. A tárgysorozatba 31 elintézendő ügy van felvéve, de az egészben kevés a nagyobb fontossága. Felénél több a különbféle szerződés és köztér átengedés iránti kérvény.

Előreláthatólag nem is lesz nagy érdeklődés a közgyűlés iránt, mert a város atyák jó része élvezzi a szabadságot vagy valamelyik egészséges fürdőben, vagy a főváros zürzavarában.

A városi tanács tegnap foglalkozott a közgyűlés elé kerülő ügyekkel.

Legfontosabb a holnapi közgyűlés tárgyai közt az építés alatt álló tüzeirlaktanya építési költségeinek mikénti fedezése. A közgyűlés korábban akként határozott, hogy a laktanya építésére törlesztéses kölcsönt vesz fel. Tudvalevőleg a városi tanács két tagja járt is fenn Budapestén a pénzügyminiszternél, de kölcsönt, legalább elfogadható feltételek mellett, nem kaptak. Ily körülmények között nincsen más mint tenni, mint a még levő fél millió frtnyi értékű regale kötvényből eladni 473.000 értékűt, a mennyi ugyanis kell a kaszánya építésének a kifizetésére. A városi tanács ezt javasolja a közgyűlésnek.

Valószínű azonban, hogy a közgyűlés nem határoz ez alkalommal a regale kötvények eladása tárgyában, mert az utolsó órában jött egy értesítés a városhoz, a melyben a »Pesti Kereskedelmi Bank«, a melyik pénzügyintézetől már van kölcsöne Nagyvárad városának, értesíti a vérost, hogy hajlandó a szükséges kölcsönt 50 évi törlesztésre 5.45 annuitással.

A részletes ajánlatot levélben küldik, de ez még tegnap nem érkezett meg a városhoz. Valószínűleg ma már itt lesz, s a közgyűlés elé kerül. A közelebbi feltételektől függ, hogy elfogadhatja-e a város.

A közgyűlés tárgyai különben a következők, a hivatalos értesítéssel együtt:

Nagyvárad város törvényhatósági bizottságának f. hó august. hó 13-án, esetlegkövetkező napjain, mindenkor d. u. 3 órakor a városház tanácsstermében tartandó rendes közgyűlésében következő ügyek fognak tárgyalatni:

1. Polgármesteri havi jelentés.
2. Belügyminiszteri leirat a városi hatóságokhoz címzett pénzes levelek, postautalványok és érték küldemények átvétele tárgyában.
3. A tanács előterjesztése, az épülő tüzeirlaktanya építési költségeinek mikénti fedezése iránt.
4. Ugyanannak előterjesztése, a »pesti kereskedelmi bank kölcsön ajánlata tárgyában.
5. U. annak előterjesztése, Pápai Lajosné

Karaguly Mária köztér átengedés iránti kérvénye tárgyában.

6. U. annak jelentése. Kádár Gyula köztér átengedés iránti kérvényére vonatkozólag.

7. s. U. annak előterjesztése, Friedmann Rozália é Nagy Ferenc köztér átengedés iránti kérvényükre.

8. U. annak előterjesztése Rimanóczy Kálmán köztér átengedés iránti kérvénye tárgyában.

9. U. annak előterjesztése, Pekárik Endre és neje köztér átengedés iránti kérvényükre.

10. U. annak jelentése a tűzéraktanya lovardájának vasfedél szerkezettel való ellátása iránt megtartott árljtés eredményéről.

11. U. annak előterjesztése, Melocco L. budapesti betongyáros az iránti kérvénye tárgyában, hogy a város a Széchenyi-tér egyik felén lerakott betonjárda egy részét térítse meg.

12. U. annak előterjesztése, az alsó foku ipar. tanoncz iskola 1896/7. tanévre vonatkozó költség előirányzata tárgyában.

13. U. annak előterjesztése, az adófelszámolási bizottságba 2 tag választása iránt.

14. U. annak előterjesztése, egyhulla égető kemence felállítása iránt.

15. Hillinger Lipót szerződése a Fekete Sas bérletére vonatkozólag.

16. U. a. előterjesztése, Rendes Vilmos felső pecze-utcai 5. sz. telkére megkötött szerződés tárgyában.

17. Incze Lajos és társa szerződése, a v.-velencei tűzörsegi laktanya építésére vonatkozólag.

18. Veres Sándor szerződése, a városi szálló telephez tőle vásárolt földre vonatkozólag.

19. A tanács jóváhagyás végett beterjeszti az Apolló épület bérletére vonatkozó szerződést.

20. A Spitzer testvérekkel kötött szerződés a zöldfa vendéglő alatt levő 3. sz. bolt helyiségre.

21. Fischer Sámuel szerződése a Zöldfa alatt levő boltbérletére vonatkozólag.

22. Zách János szerződése a felsőgyaloghid bérlete tárgyában.

23. Berliner József szerződése, a zöldfa szálloda alatt levő egyik holt bérletére.

24. A tanács javaslata a téglá és agyagáru r. társaság által vásárolt földek egy részének visszavétele iránt.

25. U. a. előterjesztése a községi polgári leányiskola körében gyűjtés útján létesített »Millenniumi alapítvány« alapító levele tárgyában.

26. U. a. előterjesztése Csordacsics Ferencz felügyelő-építésnek a reál- és polgári iskola építése körül kifejtett munkássága megjutalmazása iránt.

27. A közigazgatási bizottság határozata a Parobek-féle és szomszédos Körös partfala alamosott czölöpzetének biztosítása tárgyában.

28. Bubicz Zsigmond kassai püspök köszönő levele.

29. Rácz Mihály főjegyző, dr. Grám Károly árvaszéki h. elnök és Kollmann Adolf rendőr-biztos szabadságidő engedélyezési iránti kérvényük.

30. Schwartz Zsigmondné Prosz Mária szülesznői oklevele.

31. Barak Ferencné Stollmár Ilona szülesznői oklevele.

Miről midőn a törvényhatósági bizottságot. tagjait értesíteni szerencsém van, egyszersmind tudatom, hogy a közgyűlési tárgyak a közgyűlést megelőző napon a város tanácstermében kitéve lesznek s bárki által megtekinthető.

Nagyvárad, 1896. augusztus 11.

Rácz Mihály,
főjegyző.

UJDONSÁGOK.

TÁJÉKOZTATO.

Auguszt. 12. Végtárgyalás a Pável elleni tüntetés ügyében.

13. Nagyvárad város törvényhatóságának közgyűlése d. u. 3 órakor.

Szept. 8. Iparosok tömeges felrándulása a kiállításra.

Október 3., 4., Lóverseny a nagyváradai gyepen.

* **Ferencz Ferdinánd főherceg** egy hét óta a Lölling mellett elterülő guttaringeni alpok között ujonnan épített vadászkastélyban időzik. A főherceg megérkezése alkalmával minden hivatalos fogadtatás mellőzését kérte és így az alpesi hegyitársulat által rendelkezésükre bocsátott hintóban a főherceg szárnysegédével báró Bronn kapitánnyal és dr. Eisenmenger udvari orvossal hajtatott a gyönyörű helyen levő vadászkastély elé, a melynek négy szobáját rendezték be a főherceg számára. A szobák mind gyapjuszövetből készült szőnyegekkel vannak ellátva és a falakat vadászelvények ékesítik. A földszinten vannak a helyiségek a szolgaszemélyzet részre. A kastély egyik helyiségében oltárt is állítottak fel, a hol a löllingi lelkész vasárnaponként csendes misét mond. A karinthiai havasok balsamos üde levegője igen gyógyító hatással van a főhercegre, a ki most nagy buzgalommal vadászik és naponta szép zsákmánnyal megrakodva tér vissza kastélyába. A hatalmas és vadakban gazdag terület részben főhercegi uradalom, részben pedig az alpesi hegyitársulat tulajdonát képezi és a vadászati jogot a főherceg ottléte idejére a társulattól bérbe vette, ugyszintén a pisztrángdus hegyi-patakokban való halászati jogot is. A főherceg vadászkastélyja a szomszédos Löllinggel telefonnal van összekötve, míg a postai szolgálatot egy lovasküldöncz végzi. Tekintve, hogy az ott időzés a főhercegnek hasznára válik, a három hétre tervezett ott nyaralást szeptember végéig meghosszabbítják.

* **Szent István király ünnepe Székesfehérvárott.** Steiner Fülöp dr. püspök kedvezményezésére őskoronázó városunk, dicső Szent István király városa, kiváló fánnyel készül az idén, az ezredévben megünnepelni augusztus 20-ikát, a szent király ünnepét. Mint már említettük, az ünnepélyes istenitisztelet tartására megnyerte S c h l a u c h Lőrincz kardinális szives ígérését. Az ünnepség alatt körmenet lesz, a melyben körülvitetik a városban a szent István királynak a székesegyházban őrzött fejereklje, Székesfejérvár ezen palladiumához készített Steiner püspök gyönyörű ereklyetartót a fejerekljét a körmenetben Zichy Nándor gróf vezetése alatt Fejérmegye arisztokraciája és előkelőségei fogják kísélni. A városnak valóságosságáról híres lakossága valamint Fejérmegye és a szomszédos megyék lakossága is nagy örömmel üdvözölte Steiner püspök tervét s így Székesfejérvár szent István-ünnepe az idén nagyszerűség és fény dalgáaan versenyezni fog a budavári ünnepel.

* **A kardinális látogatása az Orsolyaszüzek zárdájában.** Dr. Schlauch Lőrincz kardinális és püspök tegnap délután magas látogatásával tüntette ki a nagyvárad Orsolyaszüzeket. Több mint félórát időzött a zárdában s ez alkalommal meleg szavakban köszönte meg a hozzá névnapja alkalmából intézett szívélyes üdvözlő sorokat. Ő eminenciája egyttal biztosította rokonszenvéről s jóindulatáról továbbra is a zárdá tagjait.

* **Miksa herceg a papnevelő-intézetben.** Az eichstädti papnevelde egyik volt tanára, dr. Kiefer Károly érdekes részleteket beszél el a néhány nappal ezelőtt pappá szentelt Miksa szász hercegről, a ki az eichstädti szemináriumban nyerte papi nevelését. A fiatal herceg szerénysége miatt kegyence volt az egész intézetnek. Az előjáróság csak két kedvezményt engedélyezett a hercegi kispapnak. Az egyik a külön ezella és a másik a délutáni ozsonna volt. Egyebekben pedig mindenben alkalmazkodnia kellett az intézet szabályaihoz és végznie kellett ugyanazon szolgálatokat, a melyeket társainak kellett. Így többek között, a mi-

kor a sors reája került, az étteremben fel kellett olvasnia a bibliából, mialatt társai vigan ebédeltek. De a magasztos hivatásától egészen átszellemült herceg könnyen legyőzte a nehézségeket. Vágya teljesedett. A fiatal herceg most már felszentelt pap és püspöke legközelebb a londoni német katolikus egyház káplánjává fogja kinevezni.

* **Simor hercegprimás hagyatéka.** A megdicsőült Simor hercegprimás hagyatéka után összesen 91,458 frt 5 kr kincstári illetéket fizettek. A Szentatya részére 49,600 frt esett a hagyatékából, a mely összeg után 4,960 frt kincstári illeték járt. Ezt azonban a megboldogult hercegprimás kívánsága folytán az esztergomi káptalan fizette meg. A főörökösök a következők voltak: Simor Teréz a primás testvére, az érsek-egyházmegyei pénztár, az esztergomi bazilika s a szegény-alap. Mind-egyik öröklőre 246,330 frt jutott.

* **A szent József intézet** üres alapítványi helyeire következő növendékeket vette föl az adományozás jogát gyakorló biboros püspök ur ő főmagassága, illetőleg a főtisztelendő lat. szert. káptalan: Buráth Lajos, Kürti Lajos, Szabó Béla, Münch Szilárd, Irmay Kálmán, Iheritzky István, Praznovszky Jenő, Zimányi József, Varga László s Hencz István tanulókat a gymnasium megfelelő osztályaiba, és Oláh Istvánt az elemi iskolába.

* **A vértanu emléke.** Temesvárról írják aug. 10-ről. Az 1849. esztendő augusztus 10-ének emlékére ma reggel a székesegyházban csendes misét tartottak. A misét özvegy Vécsey Károlyné grófné kérte, kinek férje szabadságharcunk hős tábornoka, a Temesvárt ostromló magyar sereg parancsnoka volt s a ki, miután még öt nappal azelőtt szabad elvonulást és kapitulációt ajánlott az osztrák helyőrségnek, augusztus 10-én az egyesült osztrák hadsereg tulnyomó ereje által visszavonulásra kényszerített, néhány héttel később pedig Arad mellett vértanuhalt szenvedett. A vértanu emlékének szentelt gyászszertartást Szentkláray Jenő dr. kanonok ismert akadémikus és történész végezte nagyobb segédlettel özvegy Vécsey Károlyné grófné jelenlétében, ki hugával Aradról Temesvárra érkezett, hogy a kegyeletes szertartáson személyesen részt vegyen. Temesvárról az özvegy ma délben Budapestre utazott, hogy az aradi vértanuk kettejének még életben levő özvegyét, Damjanich Jánosnét és Bethlen József grófnét, ki előbb Leiningen gróf neje volt, meglátogassa. A hazafias gyászünnepben Temesvár számos kitűnősége vett részt.

* **Katona zene a Széchenyi téren.** A 37-ik ezred zenekara ma délután 6 és 7 óra között a Széchenyi téren sétahangversenyt tart. Hencsirek Ottó karmester vezetése mellett ez alkalommal is válogatot darabokat fognak előadni s a közönségnek minden bizonyal kedves szórakozásban lesz része. A hangverseny műsora a következő:

1. Zíhrer: »Br. Schönfeld« induló.
2. Verdi: »Aezida« című operájából a szerecsen rabszolgák kardala és tánca.
3. Waldteufel: »Siesta« keringő.
4. Mascagni: »Intermezzo« »Fritz« operából.
5. Vetaschek: »Vivat Akademia« polka fraucaile.
6. Schöffler: »Posta az erdőben« Idyll.

* **Hock Janos Makón.** A hirneves egyházi szónok, Hock János vasárnap vendégül jelent meg Makón. Az indóháznál a dalárda küldöttsége fogadta és üdvözölte Hockot, aki Henny préposttal érkezett oda. Vasárnap délelőtt a katolikus templomban ékes, nagyhatású szent beszédet tartott Hock János, akit vallás felekezeti különbség nélkül meghallgattak. Délután a népkörben ünnepelték. Este megjelent a dalárda ünnepélyén, melyet a népkertben tartottak meg és ott szellemes hatásos felolvasást tartott.

* **Halálozás.** Mély részvételt vettük a következő gyászjelentést: Kugler József [és Lucz Magdolna szülők; Kugler Albert és gyermekei Albert, Mariska, Róza és József; Juliánna férj. Fábry Endréné, s gyermekei Mariska és Lajos;

Kivándorlás Magyarországból.

New-Yorkból írják a következőket: A magyarországi kivándorlók száma a folyó évben sem csökken, sőt az emelkedés szembetűnő. Ez év első hét hónapjában, azaz július hó 25-ig New-Yorkban 12.500 magyar honosságu férfi és asszony érkezett. Tavaly megfelelő időben 10.300-an jöttek és egész éven át 1895-ben 19.593-an. Egyáltalában a múlt év óta a bevándorlás jelentékenyen növekedett New-Yorkban. Tavaly 261.542 lélek szállt partra, míg 1894-ben csak 198.456 lélek. Magyarországból a múlt évben 23.684-en érkeztek, míg 1894-ben csak 14.397-en; az amerikai bevándorlók összes száma volt pedig 1895-ben 394.330 — míg 1894-ben 314.467. Ha a múlt évek adatait mérlegeljük nagyon érdekes eredményekre jövünk. Így például 1885—1889-ig, azaz öt év alatt evándoroltak Magyarországból Amerikába 63.826-an s ez a szám az összes bevándorlókhoz viszonyítva 189 százalékos volt, ellenben 1890—1894-ben bevándoroltak 125.562-en, tehát ez a szám már 5.11 százalékkal participiál az összes bevándorlók között. Érdekesnek tartjuk a magyarországi kivándorlás ismertetésére a következő több évre visszamenő adatokat közölni, szemben az összes bevándorlók számával.

Magyarországból:	Érkeztek	Érkeztek általában a világ minden részéből:
1885-ben	9,383	395,346
1886-ban	12,420	334,203
1887-ben	15,256	490,109
1888-ban	15,800	546,889
1889-ben	10,967	444,427
Öt évi átlag	63,826	2,210,974
1890-ben	22,062	455,302
1891-ben	28,366	560,319
1892-ben	37,236	623,084
1893-ban	23,501	502,917
1894-ben	14,397	314,467
Öt évi átlag	125,562	2,456,089
1895-ben	23,684	394,330

SZINHÁZ.

A három testőr.

— Augusztus 11. —

Bohémia pajkos tündérének józsi szeszélye gubanczolja Pollacsek ur tréfás történetét; hol bogozza, hol megoldja, s csak a szívet szö... dehogya, — felvidítja. Csupa karrikatura mozog a színpadon, s ime, a lengyel szerepében ott mosolyog ránk R ó z s a h e g y i érdekes Bukovay Abszi arca; ő ugyan legkevésbé lengyel, de természetesen élénksége elfogadhatóvá teszi alakítását. V e n d r e y Pollacseket adta; sokat segített a sikerben a darab egy-egy mozgékony jelenete s helyzetkomikuma, amit ki is aknázott. S ki venné tőle rossz néven, ha néha a memóriája (a sugó) nem jól működne, nevetéssel pótolta a hiányzó szavakat? J a n o v i t s és B a r t o s nem voltak hátrányára az előadásnak, L e ő v e y pedig épen jó volt.

G y ö r g y Ilona tegnapi szerepében sem tagadta meg öserejü tehetségét s valami jóleső volt a hatás vadászattól ment kedves játékát élvezni. Cserny Berta szokott rutinnal adta Pollacseknek háládatos szerepét. Az előadásra szép közönség gyűlt be, mely a nehezen induló, de később pezsgő előadást aranyos jókedvvel nézte végig. sz. d.

Küry s Blaháné Nagyváradon. Mint értesülünk, Amon Margit szubrett énekesnő után kit valószínűleg szerződtek, Küry jön le a hó végén néhány előadásra, szeptember közepe táján pedig Blahánét bucsuztatja el a közönség az ő sikereinek színhelyétől.

Hírek a szinkörbyl. Ma kerül bemutatásra A királyné draganyosa, Venczel Leopold operettje, a czimszerepben Forrai Ferikével, a másik fő-női szerepet Rózsát, Lányi Edith játsza. A többi főbb szereplő: Bellardvise grófné, Váradyné, A két színész: Szelenyi E. és Béres Mariska, Montaneiel kapitány Kassay Károly, Cornensac báró, Vendrei, Pamfil Rózsahegy, Órnagy Bartos, Miklós,

kőmvies Várad, a három komédiás Leővey Leo, Fejérvári J. és Szabó Domokos.

Holnaplép föl Amon Margit mint vendég a Bányamesterben. Ez előadásnak érdekességét a vendég mellett nagyban fogja emelni azon körülmény, hogy a (bányamester) czimszerepet az új baritonista Kassay Károly játsza, nálunk ez alkalommal először. Az előjegyzésekből ítélve nagy érdeklődés mutatkozik az előadás iránt.

Pénteken: a szókimondó aszszonyság kerül színre. A czimszerepet Cserny Berta, Napoleont E Kovács Gyula, Lefebret Kassay Károly játsza.

Igazságszolgáltatás.

A mai végtárgyalás. A Pável-féle tüntetésből kifolyólag megindított vizsgálat a ma kezdődő végtárgyalással fog véget érni. A tárgyalás előreláthatólag több napot fog igénybe venni. Harminez panaszos, harminez öt vádlott; és hetvennyolc z tanu van beidévezve. A törvényszék a mai napra következőképpen alakult meg: Elnök, Millye Gyula; szavazó bírák: Grám Sándor és Csathó Zsigmond; jegyző: Hrabal Ottó. A vádhatóságot Korn Lajos fogja képviselni, a védelmet pedig többek közt: Hegyesy Márton, dr. Várad, Zsigmond, dr. Kiss Dénes és dr. Mártonffy Bogdán. Az elsőrendű vádlottak közül Bercsey György betegsége miatt nem jelenhetik meg s így valószínű, hogy az ítélet kihirdetés, — kihallgatásuk után fog csak megtörténni. A tárgyalás délelőtt 9 órakor kezdődik s csak jegyekkel lehet belépni.

Törvényszéki tárgyalások. A nagyvárad kir. törvényszék büntető ügyi osztálya, ma július 12-én nyilvános ülést tart, melyen a következő ügyek kerülnek végtárgyalás alá:

Bercsey György és társai, izgatás vétsége miatt.

Kimpián Péterné és társa lopás büntette miatt.

Jakab Imre és társai lopás büntette miatt. A tárgyaláson Millye Gyula elnököl. Jegyző Hrabal Ottó.

REGENY-CSARNOK.

A szökött leány.

— Elbeszélés. —

Írta: Kincs István.

III.

Haza érve Emiliánál kopogtatott. Belépett.

A leány szomoruan emelte föl szemeit a belépőre. Épen íróasztalánál ült. Toll volt a kezében; valamit jegyezgetett.

Szobája régiesen s mégis csinosan volt butorozva. Egy barokkstíli szekrény és ágy halmozott faragványokkal újabb eredetű könyvtartó tele arany metszésű kötetekkel, kis pipere asztal antik aranyramás tükör állványnyal s egy imázsamoly volt összes butorzata, melyhez a két damaszfüggönyvel elátott ablak között álló virágasztal s a kis mozaik berakatu íróasztal szegődött. S virágasztal nyiló begoniái és thracenái fölött hatalmas madonnakép köszöntötte jóságos tekintetével a belépőt.

Emilia, hogy fölismerte be nem jelentett látogatóját, letette a tollat, eléje ment s szívélyesen nyújtotta neki kezét.

— Megbocsásson, Emilia, hogy zavarom — vette föl a szót Béla, miközben a leány intésére helyet foglalt. — Szent kötelesség szólított ide.

— Vársanyi úr mindig szívesen látott vendégem — sietett a fiatal hölgy megjegyezni, miközben derült mosolyt erőltetett ajkaira. Nem vette észre azt a komolyságot, mely a fiatalember egész lényén előmlött.

— Még akkor is ha indiskrét találnék lenni? — kérde Béla ugyanazzal a komolysággal.

— Ön nem tud az lenni.
— Pedig az egyszer, ha megengedi, az leszek.

Emilia esudálkozva emelte föl tekintetét a fiatalemberre. Nem tudta, mit rejt ez a bevezetés. Hanem hogy Bélának sötét szemeibe mélyedt, melyek semmi zavart, annál több ünnepléses komolyságot árultak el, erre szinte önkénytelen mondta:

Fölhatalmazom: beszéljen.

— És Béla beszélni kezdett. Megindult hangon kezdte, de azután szilárdan folytatta.

— Engedje meg, Emilia, hogy csak ezen a néven szólítsam, — kezdé a fiatalember — de a viszony, mely hugom révén minket összefűz, jogot ad reá. Hanem én tovább megyek, részt akarok kérni saját sorsának intézésében is.

A fiatal hölgy meglepetve tekintett Bélára. Ez azonban nem hagyta magát zavartatni: csendesen folytattá:

— Emilia, tudom, hogy szíve vérzik, hogy boldogtalan.

A leány megrezzent ezekre a szavakra és önkénytelen tagadó mozdulatot tett a kezével.

— Hagyjuk most azt — ment tovább Béla — s legyünk őszinték. Erősebb szívek se tudják takarni a bánatot, nem hogy Emilia, az ön őszinte lelke képes volna a világ előtt színészszeret játszani. A hegy ölébe szálló víz is kitör a szikla falon keresztül s a fájó szívet ilyen sziklak nem takarják. Tudom, Emilia, csatlakozott. S én most mégsem azért jövök, hogy boldogsága ledőljt várát segítsem újjá építeni: ehhez nincsen hatalmam. A nemes szív csak egyszer szokott szeretni igazán. Én azért jöttem, hogy egy megpróbáltatáson keresztül ment kebel támogatását, részvétét kikérjem egy másik lény számára, kinek egén szintén viharos felhők tornyosulnak s ki magára hagyatva talán gyenge a viharok ellenállani.

Emilia, ki először ránczolt homlokkal hallgatta a fiatalember szavait, ki a nemes harag egy nemével tekintett Bélára, hogy ez habár kimérettel, de mégis belenyult szívének féltve őrizett titkaiba, ez a hölgy a végén tünni érezte önkénytelen méltatlankodását, homloka kisimult. Szemeiből eltűnt a boszuság czikázó villáma.

(Folyt. köv.)

TAVIRATOK.

Nász József főhg. családjában.

Budapest, aug. 11. (Saját tud. táv.) Hivatalos körökben hírlik, hogy Mária Dorottya főherczegnő esküvője Fülöp, orleans-i herczeggel legkésőbb folyó évi novemberhó elején Schönbrumban lesz az egész uralkodóház részvételével. Az esketést, dr. Gruscha, biboros s bécsi érsek fogja végezni.

Nunczius Bécsben.

Bécs, aug. 11. (Saját tudósit. távir.) Talliani, a bécsi új nunczius ma Bécsbe érkezett. Ő Felsége a jövő hét elején ide jő s ekkor fogja fogadni az új apostoli nuncziust, aki ünnepléses audiencián be fogja mutatni meghitelesítő iratait. Hír szerint, a nunczius a pápától sajátkezüleg irt levelet hozott a király számára.

A magyar katolikusok kongresszusa.

Budapest, aug. 11. (Saját tud. táv.) A néppárti gyűlések ellen hivatalos segédlettel folytatott iszonyatos hatalmaskodások az egész országhan arra birták az elvhü katolikusokat, hogy minél nagyobb számmal jelenjenek meg a katolikus egyesületek kongresszusán. Eddig a budapestiekén kívül a vidékről kétezeren jelentették be idejövételüket: a fővárosiakkal együtt nyolcz egész tizezer kath. előkelő férfiu fog részt venni benne. Azonkívül Bécsből és Ausztria más vi-

dékeiről is több főpásztor és számos egyházi s világi férfi jön a kongresszusra.

Bánffy Berlinben.

Berlin, augusztus 11. (Saját tud. távirata.)
Báró Bánffy Dezső miniszterelnök a kormányválság miatt félbeszakította ostendei fürdőzését és ide érkezett, állítólag abból a célból, hogy az itteni kormányral érintkezésbe lépjen. A magyar miniszterelnök, ki a rövidebb utat Münchenen át mellőzve Berlinbe tért, nagy fel-tűnést okozott idejövételével.

Újabb tárgyalások az osztrák kormányral.

Budapest, augusztus 11. (Saját tud. táv.)
Bánffy br. miniszterelnök még e hét végén hazajön Ostende-ből. Utközben Bécsben meg fog állapodni, hogy Bádeni osztrák kormány-elnökkel tárgyaljon s őt rábírja arra, hogy tekintettel a kormányválságos helyzetére, melyet a kiegyezés okozott, némi engedményeket tegyen a vám- s kereskedelmi szerződés körül.

Az angol parlamentből.

London, augusztus 11. (Saját tud. táv.)
Az alsóház majdnem szavazás nélkül elfogadta a költségvetés hátralevő tételeit. A felsőház át-küldte az irországi földbiit.

A kedive Triesztben.

Alexandria, augusztus 11. (Saját tud. táv.)
Az egyiptomi alkirály a kolera elől futva »Mahonssa« jachtján utban van Trieszt felé, honnan a Svájczba fog menni.

Kormánypart bizalmas értekezlete.

Budapest, aug. 11. (Saj. tud. táv. A kormánypart fő-embereit bizalmas értekezletre hívta össze b. Podmaniczky Frigyes, pártelnök. Sokan már idejöttek és egyre folyik a tanácskozás. Ennek, valamint a bizalmas értekezletnek célja az, hogy a kormánypart kebelében dülő egyenlenséget megszüntessék, amelyeket előidézett a kvóta-emelés és az új vám- s kereskedelmi szerződés Ausztriával. Az egyértelműség helyreállítására azonban csak az esetben van kilátás, ha b. Bánffy Dezső miniszterelnök beadja lemondását, és gr. Csáky Albin, vagy Szilágyi Dezső veszi át a kormányt. E személyváltást mulhatatlanul szükségesnek tartják a kormánypart kebelében, mivel b. Bánffy elhamarkodottsága az egész kormánypartot kompromittálta.

Furrogás Kréta szigetén.

Athén, aug. 11. (Saj. tud. táv.) A forradalmi kormány megalakult és Volondakiszt választotta elnökeül. A fölkelők ezer török katonát körülfogtak. A sziget legtöbb pontján ujult erővel tört ki a szabadságharc. — A konstantinápolyi kormány Zabdi basát, brusszai kormányzót külön misszióval Kréta szigetére küldte.

Kossuth Lajos nővére s unokája.

Budapest, augi 11. (Saját tud. táv.) Ruttka y né Kossuth Lujza asszony jelenleg Solton tartózkodik, gróf Benyovszkyéknél, a hova hosszas betegeskedés után üdülni ment. Unokája, Ruttka y Annie, a ki júniusban Amerikából fővárosunkba érkezett rokonai látogatására, s a kiállítás megtekintésére, a napokban visszautazott — most is egyedül Amerikába, Yova államba, édes anyjához. A kisaszony csupán angolul beszél s így kevesekkel érintkezhetett fővárosunkban, mégis kellemes emlékekkel távozott.

Horvátok a kiállításon.

Budapest, aug. 11. (Saj. tudósítók táv.)
A varasdi horvát kiránduló kmásodik, nagy csoportja, mintegy 600 földműves, tanító és lelkész, ma reggel 8 óra tájban érkezett meg a fővárosba, a kiállítás megtekintésére! A pályaudvaron megjelentek az érkezők fogadására: Jurkovic főispán, dr. Kis Oszkár, Josipovic Géza dr. és Gallin Lajos horvát képviselők, a horvát miniszterium részéről Ehrenhofer Aladár min. osztálytanácsos s a kiállítás részéről dr. Kovács Gyula. Az érkezőket dr. Kovács Gyula fűvözölte előbb lelkes magyar beszédben azután horvátul is, a mi a kirándulókra mély benyomást tett. Nevükben Mihályovic Plató a legöregebb előjáró mondot egyszerű szives szavakkal köszönetet a nem várt fogadtatásért. A nagyszámú közönség viharosan éljenet s a kirándulók is hamarosan eltanulták az »Éljen!« szót, mely percekig tartott. A horvátokat szállásaikra kísérték, de már délelőtt tömegesen jelentek meg a kiállításon s elszórtak a csarnokokban.

KÖZGAZDASÁG.

A selyemhernyó-tenyésztés jövedelmezősége számokban.

Bezeredy Pál ur a magyar selyemtermelés magyar apostola, egy füzetet bocsátott az évezredes kiállítás atkalmából nyilvánosság elé, melyben közösenként, járásoként, megyék szerint sorolja fel, a rideg számadatakat.

Tizenöt éves a magyar selyemtermelés. Tehát midőn azt látjuk a számadatakból, hogy Magyarország egyik leggazdagabb megyéje: Bács-Bodrog megye, 3,183.882 forint 25 krajczárt kapott csupán selyemgubóért az elmúlt tizenöt éven át, mégis csak el kell ismernünk, hogy jelentékeny nemzet-gazdasági ág a selyemtermelés.

Bács megye földje van olyan, mint Bihar-megyéi. A Bácska dus gazdag emberek nagy tömegét képes felmutatni, kik között a szegénymunkásnép bizonyára talál munkát minden időben. És mégis felkarolta e nép a selyemtermelést, mert látja, hogy öt heti utánjárásal, évi buzatermését szabadítja fel, előleges apró kölcsönöktől.

Kugler Albert nagyváradi kereskedő július végén Torontál megyéből jött haza. A meggyőződés legmelegebb szavaival beszéli, hogy olyan családok, kik szőnyeges szobába vezetik az idegent, nem szégyellik a selyemtermelés munkáját. Egy öreg özvegy nő sopánkodva mondta el neki, hogy az idén csak 70 pengőt kapott az általa termelt gubóért.

Ez az elbeszélés, az a kiadott füzet azt mutatja, hogy a selyemtermelés munkáját is tanulni kell. Az a tizenöt év arra tanít, hogy a megkezdett buzgalom folyton csak előre ment.

1880-ik év termése 10.131 kiló 71 deka.

1895-ik év termése 1.490.845 kiló 35 deka.

1896-ik év termése jóval felül van az 1 és fél millió kiló selyemgubón, mely tömeghez Bihar-megye is 900 kiló gubóval járult a komolyan vett selyemtermelés jelen. első évében.

Bezeredy Pál ur számadatai a következő összegek kifizetését mutatják az elmúlt tizenöt évről.

Aradmegye	— —	130.469	frt 07	kr.
Baranyamegye	— —	199.062	> 99	>
Bács-Bodrog	— —	3.183.882	> 25	>
Békés	— —	4.041	> 35	>
Csanád	— —	35.063	> 08	>
Csongrád	— —	5.347	> 67	>
Esztergom	— —	4.620	> 75	>
Fejér	— —	27.759	> 40	>
Jász-Kun	— —	2.954	> 83	>
Krassó-Szörény	— —	480.163	> 34	>
Pest-Pilis	— —	113.681	> 81	>
Somogy	— —	101.555	> 84	>
Sopron	— —	47.834	> 23	>
Temes	— —	1.093.112	> 22	>

Tolna	— —	606.608	> 52	>
Torontál	— —	1.124.512	> 38	>
Veszprém	— —	8.720	> 61	>
Belovár-Kőrös	— —	52.436	> 23	>
Pozsega	— —	248.850	> 66	>
Verőce	— —	281.762	> 78	>
Szerém	— —	1.429.570	> 64	>
Varasd	— —	16.098	> 14	>
Zágráb	— —	40.532	> 36	>

Eme számtömkelegről Magyarország igen sok megyéje kimaradt, mert azokban eperfa-hiány miatt nem kezdhetette meg rendszeres működését az országos selyemtenyésztési hivatal. 2500 kiló gubó volt az 1880-ik év termésé 1058 a termelő családok száma. — 1895-ben pedig egy és félmillió kiló volt a gubótermés. A termelő családok száma pedig 100.000.

Az országnak csak ötödrésze foglalkozott eddig a termeléssel még is 12 millió forintot kapott az a néposztály, mely aratás előtt nagyon rá van utalva, hogy évi termését ne legyen kénytelen eladni vagy elzalogosítani a takarás előtt.

Bármily nagynek látszik is 1 és fél millió kiló selyemgubó tömege, igen kevés az akkor, midőn arról van szó, hogy selyemgyárak állittassanak.

1 és fél millió kiló buzatermés igen szép tömeg. De nem érdemes arra, hogy miatta nagy szabásu gőzmalmok épüljenek. — Így vagyunk a selyemfeldolgozással.

A lefojtott gubó csak tizedrésznit nyom, s a legombolyított selyem ismét csak tizedrésznit selymet ad, mint a mennyit nyomott a piacra viheto gubó.

25—30 millió kiló gubót igen könnyen termelhet Magyarország. Akkor azután nem leszünk kénytelenek idegen piacra vinni termelésünket, nem lesz kénytelen igénybe venni a magyar selyem anyag csupán a szállításra 400 vasuti kocsi, mely könnyű szerrel nem is kapható. Megindulhatnának hazánkban a selyem fonódák. Nem adnánk a külföldnek 27 millió forintot selyem anyagokért egyetlen éven. Idehaza maradna az a pénz, mely ha egy millió kézben oszlanék is meg, okvetlenül hozzájárulna a nép boldogulásához.

A palacsinta sütés igen egyszerű foglalkozás. Es a palacsinta sütést is tanulni kell! Ezenkívül csak olyan gondosság, csak olyan tüzeles kell ahhoz is, akár csak egy nagy ebéd készítéséhez.

Talajunk, éghajlatunk, kitünően neveli az eper (dunántuli nevén szeder) fát. Ezzel a fával kell elárasztani az egész megyét. Akkor azután nem kell félni, hogy a selyem-termelésre ember nem akad.

Belefáradt? Jön helyette tiz!

Bebizonyult Nagyvárad és Bihar-megye ez évi termelésin, hogy egyik tenyésztő három gubója nyomot egy dekát, s a másik tenyésztő négy ezer hernyóval sem tudott beszolgáltatni 30 dekát.

A selyembogarat sem lehet dictióval tartani. Ennek eperfa levél kell, sok, nagyon sok!

Bihar-megye és Nagyvárad selyem-termelése nem fog visszaesést szenvedni. A termelés eredménye nem lesz talán rohamosan emelkedő, de a termelők száma emelkedni fog.

Hatvan ezer darab csemetét kértem a községekben leendő kiosztás céljából. Ez megérkezik Nagyváradra talán még az ősz folyamán.

Mindenki ingyen kap abból, a kinek a mennyi kell, ha eziránti óhaját az országos selyem tenyésztési hivatalnak csak egy levelező lapon Szegszárdon bejelenti. Milliókra menő csemete fog pár év alatt Nagyváradon felnőni. Utszéli árkok, pusztaterületek, eperfa sövény, nagy fasorokkal lesznek beültetve, épenugy, mint voltak néhány évtized előtt.

Országutak mentén miért ne foglalhatnának helyet eperfa sorok. Jobb talán a forró napfényben járni a falusi földművesnek, mint eperfák árnyékában?

Mérhetetlen különbség a mai és a 15—20 év előtti vasuti összeköttetés. Ma a világforgalom közepén érezhetjük magunkat. Ezelőtt 15—20 évvel tönkrement a gubónk értéke, mig a világpiacon jutott.

Öt is ugy bántak velünk, a mint akartak. Tiz év alatt majd csak pótoljuk az eperfa hiányt. E téren csak csüggedni nem szabad!

Az országos hivatal főnökének hatalmas keze itt van mellettünk. Reám legfeljebb az a szerepkör jut, a mi jutott a tengeri kikötők karikájának. Megbotlik benne a bamba ember, hanem a világot járt hajót, mégis csak hozzáköiük.

Ha elkopik vagy kiszakad helyéről a karika, tesznek a helyére másat, mert a hajónak szüksége van az egyszerű, kevés értékű karikára.

A »Nagyvárad Takarékpénztár« és Hoványi Géza ur jóindulatából emelkedik már a Városligeten egy kicsiny épület. Itt fog kikelni a jövő tavaszon az a hernyó mennyiség, mely Nagyvárad és Biharmegye szegényeinek hozaratás nélkül is kenyeret.

Engem is kifárasztott az első év, de nem csüggedek, a míg Hazánk egyik nagy hajójának magamforma kikötő karikára van szüksége.

Rátkay József.

Terménytőzsde.

Budapest, auguszt. 11.

B u z a tavaszra, bácskai	6.28
» tavaszra, északi	6.29
» szeptember-októberre, bácskai	6.68
» szept.-okt.-re északi	6.70
R o z s tavaszra bácskai	3.53
R o z s tavaszra, északi	3.55
T e n g e r i, június-júliusra, bácskai	0.—
» jun.-jul.-ra, északi	0.—
R e p c z e augusztus-szeptemberre, bácskai	10.60
» aug.-szept.re, északi	10.65

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1896. auguszt. 11.

Magyar aranyjárdék 4%	122.—
Magyar koronajárdék	99.25
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4 1/2%	124.—
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2 1/2%	101.75
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	122.—
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	97.50
Itatmérési jog megváltási kötvény	100.—
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	97.—
Magyar nyeremény sorsjegy-kölcsön	133.—
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy kölcsön	138.50
Oszták járadék papírban	101.50
Oszták járadék ezüstben	101.50
Oszták járadék aranyban	123.25
Oszták korona járadék	101.—
1860. oszták államsorsjegyek	145.50

Oszták magyar bankrészvény	970.—
Magyar hitelbank részvény	388.—
Oszták hitelintézeti részvény	360.10
Oszták-magyar államvasuti részvény	357.—
20 frankos arany (Napoleonkor)	950.—
Német birodalmi márka	58.65
London vista	119.70
Páris vista	47.55
20 márkás arany	11.72

Szerkesztő postája.

Többeknek: Kedves tárcza irónónk Prigl Olga elbeszélése, melyet lapunk vasárnapi tárczájában »A betyár felesége« czim alatt hoztunk, befejező része a ma tárczának, melyet lapunk jul. 21-diki 169-dik számában ugyanazon czim alatt közöltünk. A hivatkozás ez utóbbira megvolt a kézirat; azonban sajnos némely tulajdonságok az istenek is hiába küzdenek vala, már akkor, midőn Guttenberg találmánya még ismeretlen volt. — Megjegyezzük egyéb iránt, hogy mind a két főnemlített tárcza önmagában álló egységes művet képez. — **Hirdetések, előfizetések a kiadóhivatalhoz intézendők.**

NAGYVÁRADI SZINKÖR.

Operette újdonság!

Szerdán, 1896. augusztus 12-én,

a kolozsvári országos nemzeti színház személyzetével

Este fél 8 órakor rendes helyárrakkal:

Itt először;

A KIRÁLYNÉ DRAGONYOSA.

Operette 3 felvonásban.

Kezdete fél 8, vége 10 órakor.

Holnap, esütörtökön, 1896. augusztus hó 13-án

ÁMON MARGIT vendégfőléptével.

A B Á N Y A M E S T E R .

Operette 3 felvonásban.

Felelős szerkesztő: **CSIPPÉK FERENCZ.**

1193—896.

Felhívás.

Nagyvárad város közönsége az újvárosi községi elemi fi- és leányiskolák elhelyezése czéljából háztelket óhajt vásárolni.

Felhivatnak tehát mindazon ház- és telektulajdonosok, akik Nagyvárad-Ujváros részben Magyar-utca, Teleky-utca és Nagy-Körös-utcán vagy az ezen utcák között fekvő utcákban alkalmas telekkel bírnak s háztelkeiket eladni kívánják, miszerint 50 kros bélyeggel ellátott s telekkönyvi betétkivonattal felszerelt ajánlataikat, **Nagyvárad város tanácsához** czimzetten folyó évi augusztus hó 31-én délután 5 óráig **Bordé Ferencz** tanácsnokhoz (adóhivatal 7-ik számú szoba) adják be.

A benyújtott ajánlatban világosan kiteendő, hogy a tulajdonos a háztelket mily vételár mellett kész eladni? hogy a tett ajánlatot ajánlattevő magára nézve mindaddig kötelezőnek kijelenti, míg a fölött Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága jogérvényesen határozatot hoz; továbbá az ajánlatban szükséges annak kötelező kijelentése, hogy az esetben, ha Nagyvárad város törvényhatósága a telket az ajánlatban kitett feltételek mellett megvásárolja, eladó kötelezi magát, miszerint az adásvételi szerződést a felszólítástól számított 15 nap alatt aláírja.

Az ajánlatot a ház telekkönyvileg bejegyzett tulajdonosa sajátkezüleg kell, hogy aláírja s aláírását két tanu aláírásával igazolja.

Nagyváradon, 1896. augusztus 5-én.

A polgármester helyett:

Rácz Mihály,

főjegyző.

NAGYVÁRAD-SZÖLLŐSI GŐZSÖRGYÁR

forgalom megnyitási jelentése.

Van szerencsénk tudatni, hogy a Nagyvárad mellett fekvő **Pecze-Szöllösön** ujonnan épült

SÖRFŐZDÉNKBEN

a forgalom folyó évi augusztus hó 2-án megkezdődött, a mikor is a kiváló minőségű, megfelelő erősen főzött és kitünően érlelt

MÁRCZIUSI és LÁSZLÓ SÖRT

áruba bocsátottuk.

Megrendelések úgy hordók, mint palaczkokban (ládánként 50 palaczkjával) közvetlenül gyárunkból, vagy esetleg Nagyváradon a Nagy-piacz-téri Kereskedelmi Palotában levő városi irodánk útján, haladéktalanul pontosan eszközöltetnek. Nagyvárad városában házhoz szállitva.

Kérve a mielőbbi és minél számosabb szives megbízásokat,

maradtunk kiváló tisztelettel

Nagyvárad-Szöllősi Gőzsörgyár.